

Jaarverslag 2022

Voor u ligt het jaarverslag van de Stadslandbouw Mooieweg. Na een aantal moeilijke jaren in verband met Corona is 2022 een jaar geweest waarin we als vanouds weer konden werken. Dit is ook goed te zien. Er zijn veel zaken uitgevoerd; meer dan andere jaren hebben we groenten kunnen bezorgen bij de Voedselbank; is het aantal vrijwilligers gegroeid en hebben we weer stappen gemaakt om de Stadslandbouw een meer solide toekomst te bezorgen.

Het jaarverslag is opgedeeld in de volgende hoofdstukken:

- A. Teelt en projecten
- B. Activiteiten
- C. Vrijwilligers
- D. Organisatie

Bijlage: Overzichtstabel Opbrengst voor de Voedselbank

A. Teelt en projecten

Algemeen beeld

Het was dit jaar goed te zien dat de daggroepen hun veld steeds beter in de vingers hadden. Het geheel maakte een meer verzorgder indruk en de opbrengst is ook verbeterd. Het aantal vrijwilligers nam gestaag toe en zit nu heel stabiel net boven de honderd. Een groter deel van de oogst gaat daardoor ook naar de vrijwilligers. Toch is de opbrengst voor de Voedselbank stevig toegenomen: in geld uitgedrukt zo'n 22.000 Euro. Toppers dat jaar waren de uien, andijvie en boerenkool. Er is dit jaar meer gewerkt met zaaigoed direct in de volle grond met redelijke resultaten. Dat wordt volgend jaar wat grondiger aangepakt.

Zaaien

Dit jaar is er voor gekozen minder pootgoed te bestellen en meer zelf op te kweken. U moet daarbij denken aan blad- en koolgewassen. Dat is bijzonder goed verlopen. De productie van het zaaiteam was soms zo hoog dat de daggroepen moeite hadden om het ook de grond in te krijgen. We hebben helaas afscheid genomen van een paar steunpilaren binnen de zaaigroep en zijn nu druk bezig een nieuwe groep te formeren. Het wordt een hele klus om weer zo'n goed zaaieresultaat te halen. Maar met onze enthousiaste mensen zullen we een heel eind komen.

Kassen

Nadat vorig jaar met hulp van buitenaf een mooie start gemaakt is, met de tropische kas kwam het dit jaar op ons zelf aan. Dat heeft fantastisch uitgepakt. Ook op de zelfoogstzaterdagen kon er heel wat aan belangstellenden verkocht worden. Ook bleek de Voedselbank een goede afzetmarkt voor lauki te zijn. De tomatenteelt beleefde ook een topjaar, ondanks dat sommige soorten te lijden hadden van te veel warmte. De winterteelt in de kassen heeft een vaste plek in de teelt verworven.

Fruitgedeelte

Het jaar startte met de nieuwe inrichting van het fruit- en bessengedeelte. Nadat het hele terrein omgeploegd was zijn er nieuwe fruitstroken aangelegd. Oude bessen terug geplant en waar nodig nieuwe aangeplant. Er zijn zo stroken met rode, witte, zwarte en kruisbessen. De frambozen-stroken gingen ook op de schop en werden opnieuw aangeplant met rode, gele en een zwarte framboos. Daarnaast nog wijnbes, braam en blauwe bes. Dit jaar was er wel enige oogst maar moeten de planten vooral nog uitgroeien.

Bloemenpluktuin

Naast het fruitgedeelte werd ook het oude experimenteer vak omgetoverd tot een heuse bloemenpluktuin. Hier was de aanplant en groei zo voorspoedig dat er al menig boeket geplukt kon worden. Aan beide stukken wordt nog de laatste hand gelegd aan randen en paden. Het geheel ziet er al zeer verzorgd uit. Het komende jaar staat in het teken om de productie te verhogen.

Compost

De compostverwerking heeft lang een kwijnend bestaan gekend. Dit jaar is daar stevig de schouders onder gezet. Dat resulteerde in steeds beter bruikbare compost en een aanpak waar iedereen graag aan mee wilde werken. In plaats van een vergeten rommeltje is de compostplek nu iets waar een hoop te beleven is.

Cursussen teelt

In februari organiseerden we twee cursussen speciaal voor vrijwilligers. Op 12 en 26 februari was de eerste tweedaagse cursus biologische landbouw, gegeven door onze coördinator Hubert Bastiaens. Vanuit zijn voormalige werk heeft Hubert veel kennis over agro-ecologie. Samen met andere coördinatoren stelde hij voor deze cursus een reader samen, te vinden op onze website. Vanwege het succes en de grote belangstelling wordt de cursus binnenkort herhaald voor andere vrijwilligers. Op 16 februari was er een cursus fruitbomen snoeien. Na uitleg gingen de deelnemers in kleine groepjes aan de slag met het snoeien van de appel- en perenbomen. Dat bleek heel leerzaam.

Natuur

Op het terrein wordt gestaag gewerkt aan natuurontwikkeling. Met name het gebied links naast de ingang wordt jaarlijks gemaaid en het maaisel wordt afgevoerd. Samen met groengroep Rijkerswoerd en IVN wordt in 2023 gestart met regelmatige monitoring van dit gebied om te onderzoeken hoe de natuurwaarden zich ontwikkelen.

B. Activiteiten

Open Dagen

Dit jaar organiseerden we weer twee Open Dagen samen met onze burens van Tuinderij de Mijmering, de Zorgtuin en Dutchmoors Schapen. Op zaterdag 21 mei en 1 oktober trokken we weer veel bezoekers uit Arnhem en omstreken. Veel mensen maakten via de Open Dag voor het eerst kennis met ons. Tijdens de Open Dag van 1 oktober konden donateurs een groente-attentie ophalen, als dank voor hun donatie.

Zelfoogst-Zaterdag

Samen met een enthousiast team hebben wij ook dit jaar onze Zelfoogst-Zaterdag kunnen organiseren en deze werden weer uitstekend bezocht. Inmiddels komt een groot aantal vaste klanten bij ons shoppen. De producten uit onze tropische kas waren elke zaterdag na afloop uitverkocht. Er was voor onze bezoekers tevens gelegenheid om een kopje thee of koffie te drinken. Wij hopen de zelfoogst te kunnen blijven continueren.

Koffie in het Groen

In augustus startten we met de 'Koffie in het Groen' ochtenden: een wekelijks koffiemoment waar bewoners uit omringende wijken elkaar kunnen ontmoeten en ontspannen in een mooie, groene omgeving. Op vrijdagochtend serveren we koffie en thee met iets lekkers erbij en is er een korte rondleiding door de tuin, voor wie dat wil. De activiteit is op donatiebasis, dus toegankelijk voor iedereen. De koffieochtenden werden in 2022 wisselend bezocht.

Kinderactiviteiten

De pilot schoolproject "Mooi Voedsel Natuurlijk" die we vorig jaar samen met het Natuurcentrum en de Voedselbank opstartten, is door de goede ontvangst uitgebreid naar 4 scholen. Iedere school is 5 dagdelen met stadslandbouw en natuur bezig geweest waarvan drie bij ons op het terrein. Het was weer een geweldig succes, dat in 2023 met maximaal 5 scholen wordt voortgezet. Er heeft ook een pilot met een kindergroep op dinsdagmiddag plaatsgevonden. De 4 kinderen kregen samen een eigen stukje stadslandbouwgrond waar ze met veel plezier aan de slag zijn geweest. Hoewel de pilot niet geheel over rozen liep was er voldoende enthousiasme onder de begeleiders om komend jaar met een grotere groep (max 15) aan de slag te gaan.

Bezoeken

Nu de beperkingen door corona achter de rug zijn hebben we weer veel bezoek van instellingen en onderzoekers gehad. Zo kwam het jaarlijks bezoek van de Wageningse Universiteit (WUR) weer op gang en kwamen diverse onderzoekers van zowel de WUR als van de hogeschool van Hall Larenstein op bezoek. Via NL-Cares en vooral de stichting Present werden er een tiental werkbezoeken georganiseerd waarbij een groep mensen ons een dag kwam helpen. In het fruitgedeelte, de pluktuin, op het land en bij het terras is daar veel werk verzet.

Vergroening Rijkerswoerd

De Stadslandbouw Mooieweg werkt mee met de Groengroep Rijkerswoerd om de vergroening van de wijk verder vorm te geven. Er is geassisteerd bij de aanleg van twee vergroeningsprojecten in de wijk. Ook is er kennis opgedaan van het vlechten van wilgentenen randen om bijvoorbeeld bloemperken. Verder is samen met de groengroep een inventarisatie gedaan van verdere vergroeningsmogelijkheden in Rijkerswoerd.

Overige activiteiten

NL doet

Op zaterdag 12 maart deden we mee met NLdoet. Zo'n 20 vrijwilligers kwamen ons helpen met het aanplanten van fruitstruiken en het beheer van de wilde bloemenweide.

Kinderkoken

Op 25 april kwamen 9 kinderen van de jeugdgroep van Rijnstad langs voor een vakantieactiviteit. Ze maakten een heerlijke andijviestamppot op een houtvuurtje, samen met Amy van KooKjes de Kinderkookcoach.

Arnhemse Groenmarkt en Koningsmarkt

Tijdens Koningsdag op 27 april stonden we met een kraampje bij de Koningsmarkt bij ESA in Rijkerswoerd. En op 15 mei waren we present bij de drukbezochte jaarlijkse Arnhem Groenmarkt in het Sonsbeekpark

Buurtcamping Immerloopark

Op zaterdag 30 juli stonden we samen met De Blauwe Tomaat op de buurtcamping in Immerloo park. We serveerden gratis kruidenwater, gemaakt van de kruiden uit onze tuin. De Blauwe Tomaat serveerde gratis smoothies. Wegens succes wil de organisatie het evenement in 2023 jaar herhalen.

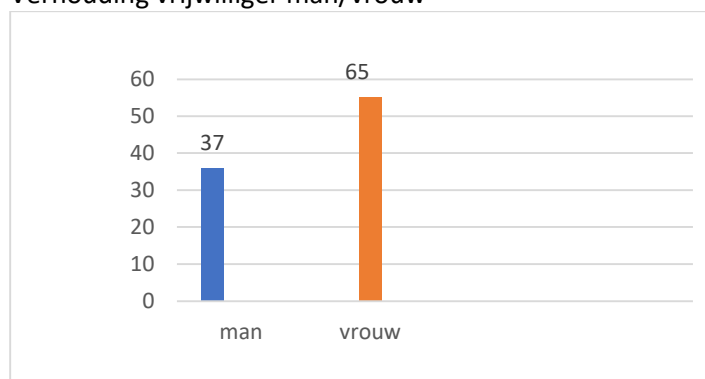
C. Vrijwilligers

Vrijwilligers zijn de motor van de Stadslandbouw Mooieweg Arnhem. De doelstellingen van Stadslandbouw Mooieweg zijn uitsluitend te realiseren door de inzet van onze vrijwilligers.

Eind 2022 waren 102 vrijwilligers actief voor de Stadslandbouw

Aantal vrijwilligers Stadslandbouw	Begin-stand 2022	Instroom	Uitstroom	Eindstand 2022
	91	32	21	102

Verhouding vrijwilliger man/vrouw

Waardering vrijwilligers

Als blijk van waardering voor het vele werk dat onze vrijwilligers verrichten organiseren wij o.a. jaarlijks een vrijwilligersuitje. Dit jaar werd dit gehouden op 22 juni 2022 in samenwerking met Hof van Bredelaar, een Zelfoogst tuin in Lingewaard, waar wij een rondleiding kregen op het land met biologisch geteelde groenten en fruit, onder het genot van een hapje en een drankje.

Tevens werden alle vrijwilligers dit jaar verrast met een voorjaars -en een eindejaarspresentje. Ons jaarlijks terugkerende eindejaars/evaluatie avond werd enorm goed bezocht waarbij we samen terug- en vooruit keken op een succesvol seizoen. De heerlijke maaltijd werd verzorgd door een aantal vrijwilligers.

Vertrouwenspersoon

Onze vertrouwenspersoon kan altijd worden benaderd voor een luisterend oor, advies en ondersteuning, waar het gaat om lastige omgangsvormen, (psychische) klachten of vertrouwelijke zaken. Wij vinden het belangrijk dat er een veilige en gezonde werksfeer is en blijft. Dit jaar is enkele malen een beroep gedaan op de vertrouwenspersoon (Wim Palstra) en heeft hij adviezen gegeven of een oplossing gevonden.

Veiligheid

Eind 2022 konden alle vrijwilligers van de Stadslandbouw deelnemen aan een enquête (anoniem) over het onderwerp veiligheid. Deze enquête maakt onderdeel uit van de risico-inventarisatie &

evaluatie (RI&E) met als doel te onderzoeken om het werken bij de Stadslandbouw nog veiliger te maken. Wij gaan in 2023 met de uitkomsten aan de slag.

Extra hulp

Dit jaar hebben we veel hulp mogen ontvangen van bewoners van het AZC aan de Groningensingel. Wij zijn erg blij met de samenwerking en hulp.

Via NL Cares hebben ruim 70 werknemers van Alliander, verdeeld over 4 dagdelen bij de Stadslandbouw de handen uit de mouwen gestoken in het kader van een teambuildingsuitje. Dit werd door alle partijen als zeer positief ervaren en voor herhaling vatbaar. Er is door de Alliander veel werk verricht en daar zijn wij enorm blij mee.

De Arnhemse Uitdaging heeft ons geholpen met materieel (badges, lamineerapparaat). Tevens zijn tafels beschikbaar gesteld om de buitenruimte van de Stadslandbouw te verfraaien.

Decemberactie:

Op initiatief van de Arnhemse Uitdaging hebben 21 stichtingen, serviceclubs etc. meegedaan aan het inzamelen van levensmiddelen voor gezinnen in armoede. Ook Stadslandbouw Mooieweg heeft door het enthousiasme van onze vrijwilligers veel producten kunnen doneren. Door alle vrijgevigheid zijn 200 zeer goed gevulde decemberpakketten gemaakt.

E. Organisatie

Samenwerking Wijkplatform en gemeente

De Stadslandbouw is in de kern zo georganiseerd dat eenieder binnen grenzen zijn/haar 'ding' kan doen. Hiernaast zoekt de stadslandbouw ook de verbinding op met de wijk. Om deze verbinding, in de vorm van activiteiten vorm te geven, zijn we onder andere een samenwerking aangaan met het Wijkplatform Rijkerswoerd. De gemeente ondersteunt dit met een startsubsidie.

Bestuur

Bestuurlijk hebben we in 2022 gewerkt met een voorzitter, penningmeester en administratief ondersteuner. Financieel hebben we in 2022 goed gedraaid. Met een licht overschot hebben we het jaar afgesloten. Met name komt dit door giften die we hebben mogen ontvangen van diverse organisaties en bedrijven.

Grond

We moeten ons blijven inspannen om het voortbestaan van de Stadslandbouw te borgen. Met name speelt hierin het gebruiksrecht van het terrein een belangrijk punt. We zijn blij dat de gemeente samen met de grondeigenaar ervoor gekozen heeft om het gebruiksrecht te verlengen tot eind 2025.

Bijlage: Overzichtstabel Opbrengst voor de Voedselbank t/m 2022

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
soort	aantallen	aantallen	aantallen	aantallen	aantallen	aantallen
sla	1556	1733	763	1656	1852	824
andijvie	193	280	213	1080	575	1251
paksoy/chinese kool	712	429	325	473	75	229
courgettes	3462	5935	3362	662	1431	1675
pompoenen	759	1385	103		68	88
pompoen >20kg	29	16	24		3	
soort	kratten	kratten	kratten	kratten	kratten	kratten
augurken/komkommer	71	49	52	14	4	63
bonen/peulen	13	53	34	26	5	19
aardappels	55	80	60	55	41	46
kool	65	36	96	118	56	33
boerenkool	14	16	32	13	22	29
tomaten	12	5	14	14	11	14
bieten	12	6	51	24	64	27
snijbiet	7	4	35	29	1,5	45
uien/knoflook	8		8	13	3,5	3
knolselderij	17			9	2	3
peterselie/selderij		5	6	2	5	
paprika/aubergine		2	5			
postelein/prei		2	2			
kweepeer			14	9	10	2
bleekselderij			5	6	2	3
pruimen/bessen			1	6		10
mais	4	1	3		3	
wortels		3				
aardbeien		3				
radijs					1	
diversen	10	4		4		5